EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 20. 5. 2020
COM(2020) 505 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Nemecka na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Nemecka na rok 2020

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Nemecka na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Nemecka na rok 2020

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Komisia 17. decembra 2019 prijala ročnú stratégiu udržateľného rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2020. Náležite pri tom zohľadnila Európsky pilier sociálnych práv, ktorý vyhlásili Európsky parlament, Rada a Komisia 17. novembra 2017. Komisia 17. decembra 2019 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania, v ktorej Nemecko určila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky v eurozóne.

(2) Správa o Nemecku na rok 2020[3] bola uverejnená 26. februára 2020. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Nemecko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 9. júla 2019[4], následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania prijaté

[1] Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] SWD(2020) 504 final.
[4] Ú. v. EÚ C 301, 5.9.2019, s. 117.

v predchádzajúcich rokoch, ako aj pokrok Nemecka pri dosahovaní jeho národných cieľov stratégie Európa 2020. Bolo v nej zahrnuté aj hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, ktorého výsledky boli takisto uverejnené 26. februára 2020. Komisia na základe svojej analýzy dospela k záveru, že v Nemecku existujú makroekonomické nerovnováhy. Najmä vysoké prebytky bežného účtu odrážajú utlmenie investícií v porovnaní s úsporami a majú cezhraničný presah.

(3) Svetová zdravotnícka organizácia 11. marca 2020 oficiálne vyhlásila vypuknutie nákazy COVID-19 za globálnu pandémiu. Pre občanov, spoločnosti a ekonomiky predstavuje závažný stav ohrozenia verejného zdravia. Na verejné systémy zdravotnej starostlivosti vyvíja zásadný tlak, narúša globálne dodávateľské reťazce, spôsobuje volatilitu na finančných trhoch, vyvoláva otrasy v oblasti spotrebiteľského dopytu a negatívne vplýva na rôzne odvetvia hospodárstva. Ohrozuje zamestnanie ľudí, ich príjmy, ako aj podnikanie spoločností. Spôsobila zásadný ekonomický šok, ktorý už teraz veľmi nepriaznivo ovplyvňuje Európsku úniu. Komisia 13. marca 2020 prijala oznámenie[5], v ktorom vyzvala na koordinovanú ekonomickú reakciu na krízu, pričom táto reakcia by mala zahŕňať všetkých aktérov na vnútroštátnej úrovni i na úrovni Únie.

(4) Niekoľko členských štátov vyhlásilo výnimočný stav alebo zaviedlo núdzové opatrenia. Všetky núdzové opatrenia by mali byť striktne primerané, potrebné, časovo obmedzené a v súlade s európskymi a medzinárodnými normami. Mali by podliehať demokratickému dohľadu a nezávislému súdnemu preskúmaniu.

(5) Komisia 20. marca 2020 prijala oznámenie o aktivácii všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu[6]. Doložka v zmysle článku 5 ods. 1, článku 6 ods. 3, článku 9 ods. 1 a článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1466/97, ako aj článku 3 ods. 5 a článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1467/97 uľahčuje koordináciu rozpočtových politík v časoch prudkého hospodárskeho poklesu. Komisia vo svojom oznámení súhlasila s názorom Rady, že vzhľadom na očakávaný prudký hospodársky pokles v dôsledku vypuknutia nákazy COVID-19 súčasné podmienky umožňujú aktiváciu doložky. Ministri financií členských štátov 23. marca 2020 vyjadrili súhlas s posúdením Komisie. Aktivácia všeobecnej únikovej doložky umožňuje dočasný odklon od postupu úprav smerom k dosiahnutiu strednodobého rozpočtového cieľa za predpokladu, že to neohrozí fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte. Pokiaľ ide o nápravnú časť, Rada môže na základe odporúčania Komisie takisto rozhodnúť o prijatí revidovanej fiškálnej trajektórie. Všeobecnou únikovou doložkou sa nepozastavujú postupy Paktu stability a rastu. Členským štátom to umožňuje odchýliť sa od rozpočtových požiadaviek, ktoré by sa za bežných okolností uplatňovali, zatiaľ čo Komisii a Rade to umožňuje uskutočniť potrebné opatrenia koordinácie politík v rámci paktu.

(6) Na obmedzenie a kontrolu šírenia pandémie, posilnenie odolnosti vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti a zmiernenie sociálno-ekonomických následkov prostredníctvom podporných opatrení pre podniky a domácnosti, ako aj na zabezpečenie primeraných zdravotných a bezpečnostných podmienok na pracovisku s cieľom obnovenia hospodárskej činnosti treba ďalej konať. Únia by mala v plnej miere využiť rozličné nástroje, ktoré má k dispozícii, na podporu úsilia členských štátov v týchto oblastiach. Zároveň by členské štáty a Únia mali spolupracovať na príprave opatrení, ktoré sú potrebné na návrat k normálnemu fungovaniu našich

[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

spoločností a hospodárstiev a k udržateľnému rastu, pričom by sa v nich okrem iného integrovala ekologická, ako aj digitálna transformácia a všetky ponaučenia z krízy.

(7) Kríza spôsobená ochorením COVID-19 poukázala na flexibilitu, ktorú ponúka jednotný trh na prispôsobenie sa mimoriadnym situáciám. S cieľom zabezpečiť rýchly a hladký prechod do fázy obnovy a voľný pohyb tovaru, služieb a pracovníkov je však nutné hneď po tom, ako už nie sú nevyhnutné, odstrániť mimoriadne opatrenia, ktoré bránia normálnemu fungovaniu jednotného trhu. Súčasná kríza poukázala na potrebu krízových plánov pripravenosti v sektore zdravotníctva, ktoré zahŕňajú najmä zlepšené nákupné stratégie, diverzifikované dodávateľské reťazce a strategické rezervy základných potrieb. Sú kľúčovými prvkami na vypracovanie širších krízových plánov pripravenosti.

(8) Zákonodarca Únie už zmenil príslušné legislatívne rámce[7], aby umožnil členským štátom mobilizovať všetky nevyužité zdroje z európskych štrukturálnych a investičných fondov na riešenie mimoriadnych účinkov pandémie ochorenia COVID-19. Týmito zmenami sa zabezpečí dodatočná flexibilita i zjednodušené a racionalizované postupy. V snahe zmierniť tlaky v oblasti peňažných tokov môžu členské štáty v účtovnom roku 2020 – 2021 zároveň využiť 100-percentnú mieru spolufinancovania z rozpočtu Únie. Nemecko sa nabáda, aby uvedené možnosti v plnej miere využilo na pomoc jednotlivcom a odvetviam, ktorých tieto výzvy zasiahli najviac.

(9) Sociálno-ekonomické následky pandémie sa vzhľadom na odlišné modely špecializácie v jednotlivých nemeckých regiónoch pravdepodobne prejavia nerovnomerne. S tým súvisí riziko, že v Nemecku dôjde k prehlbovaniu rozdielov. V kombinácii s rizikom dočasného prerušenia procesu konvergencie medzi jednotlivými členskými štátmi si súčasná situácia vyžaduje cielenú reakciu v oblasti príslušnej politiky.

(10) Nemecko predložilo 20. apríla 2020 svoj národný program reforiem na rok 2020 a 30. apríla 2020 svoj program stability na rok 2020. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva programy posudzovali súčasne.

(11) Na Nemecko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu a dlhové pravidlo.

(12) Vláda vo svojom programe stability na rok 2020 plánuje zhoršenie celkového salda z prebytku vo výške 1,4 % HDP v roku 2019 na deficit vo výške 7,25 % HDP v roku 2020. Po tom, ako pomer verejného dlhu k HDP klesol v roku 2019 na úroveň 59,8 % HDP, sa podľa programu stability na rok 2020 očakáva, že sa v roku 2020 zvýši na úroveň 75,25 %. Makroekonomický a fiškálny výhľad je ovplyvnený vysokou neistotou v dôsledku pandémie COVID-19.

(13) Nemecko prijalo v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 a v rámci koordinovaného prístupu Únie rozpočtové opatrenia na zvýšenie kapacity svojho systému zdravotnej starostlivosti, zamedzenie šíreniu pandémie a poskytnutie pomoci

[7] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/460 z 30. marca 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na mobilizáciu investícií v systémoch zdravotnej starostlivosti členských štátov a v iných odvetviach ich hospodárstiev v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus) (Ú. v. EÚ L 99, 31.3.2020, s. 5) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/558 z 23. apríla 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013 a (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o špecifické opatrenia na zabezpečenie mimoriadnej flexibility pri využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 130, 24.4.2020, s. 1).

tým jednotlivcom a odvetviam, ktoré boli obzvlášť výrazne postihnuté. Podľa programu stability na rok 2020 dosiahnu tieto rozpočtové opatrenia v roku 2020 úroveň 7,2 % HDP. Medzi tieto opatrenia patrí podpora likvidity pre spoločnosti, cielená pomoc pre malé podniky a samostatne zárobkovo činné osoby prostredníctvom grantov a úverov, ako aj jednoduchší prístup k režimom skráteného pracovného času, aby sa predišlo prepúšťaniu. Nemecko okrem toho oznámilo opatrenia, ktoré síce nemajú priamy vplyv na rozpočet, ale prispejú k podpore likvidity pre podniky, ktoré sa v programe stability na rok 2020 odhadujú na 24,9 % HDP. Tieto opatrenia pozostávajú z úverových záruk, ktoré poskytuje najmä štátna rozvojová banka KfW, ako aj nový fond na stabilizáciu hospodárstva vytvorený v reakcii na pandémiu COVID-19. Na rozdiel od programu stability na rok 2020 sa v odhadoch Komisie odklady platby dane a rozpočtové kompenzácie za klesajúce daňové príjmy v dôsledku hospodárskeho poklesu nepovažujú za diskrečné opatrenia s vplyvom na rozpočet. Celkovo sú opatrenia, ktoré prijalo Nemecko, v súlade s usmerneniami stanovenými v oznámení Komisie o koordinovanej hospodárskej reakcii na vypuknutie nákazy COVID-19. Úplné vykonávanie týchto opatrení, po ktorom bude nasledovať preorientovanie fiškálnych politík na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií, keď to hospodárske podmienky umožnia, prispeje k zachovaniu fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte.

(14) Na základe prognózy Komisie z jari 2020 sa odhaduje, že pri nezmenených politikách bude saldo verejných financií Nemecka v roku 2020 na úrovni –7,0 % HDP a v roku 2021 na úrovni –1,5 % HDP. Predpokladá sa, že miera zadlženosti verejnej správy dosiahne v rokoch 2020 úroveň 75,6 % HDP a v roku 2021 úroveň 71,8 % HDP.

(15) Komisia vydala 20. mája 2020 správu vypracovanú v súlade s článkom 126 ods. 3 zmluvy, keďže Nemecko plánuje, že v roku 2020 nedodrží prahovú hodnotu deficitu na úrovni 3 % HDP. Analýza celkovo naznačuje, že kritérium deficitu vymedzené v zmluve a v nariadení (ES) č. 1467/1997 nie je splnené.

(16) Prvý prípad nákazy bol v Nemecku zaznamenaný 27. januára 2020 a v marci 2020 začal počet prípadov COVID-19 exponenciálne rásť. S cieľom zabrániť šíreniu vírusu nemecké orgány potom zareagovali prijatím opatrení na obmedzenie pohybu, ako napríklad zatvorením všetkých nie nevyhnutných maloobchodných prevádzok, reštaurácií, zábavných a kultúrnych ustanovizní, športových zariadení, škôl a univerzít. Zakázali sa všetky verejné zhromaždenia viac ako dvoch osôb a občania boli požiadaní, aby všetky spoločenské kontakty udržiavali na minimálnej úrovni. Výrobné odvetvia samé osebe nepodliehali opatreniam na obmedzenie pohybu. Veľké závody však boli niekoľko týždňov zatvorené v dôsledku narušenia zahraničného obchodu a prišikrteného dopytu. Hospodársky výhľad sa výrazne zhoršil, pričom v jarnej prognóze Komisie sa poukazuje na pokles HDP o 6,5 % v roku 2020. Hoci rozširovanie schém skráteného pracovného času (*Kurzarbeit*) pomáha spoločnostiam udržať si svojich pracovníkov, zdá sa, že zvyšovaniu nezamestnanosti sa nebude dať vyhnúť. Podľa prognózy sa v roku 2020 očakáva zvýšenie nezamestnanosti na úroveň 4 % a v roku 2021 jej pokles na úroveň 3,5 %.

(17) S cieľom zmierniť hospodárske dôsledky nemecká vláda reagovala rýchlo a prijala rozsiahle opatrenia. Malé podniky, samostatne zárobkovo činné osoby a externí pracovníci majú k dispozícii okamžitú pomoc (priame granty) v objeme až 50 miliárd EUR. Vláda prostredníctvom novovytvoreného fondu na stabilizáciu hospodárstva a verejnej rozvojovej banky KfW s pridelenými prostriedkami vo forme verejných záruk vo výške najmenej 822 miliárd EUR (24 % HDP) zväčšila objem úverov a prístup k týmto úverom pre podniky rôznej veľkosti, ktoré pokrývajú 80 – 90 %

úverového rizika veriteľskej banky (v niektorých osobitných prípadoch až do výšky 100 %). Fond na stabilizáciu hospodárstva môže takisto podporiť veľké spoločnosti tým, že im dočasne poskytne dodatočný vlastný kapitál. S cieľom zvýšiť likviditu spoločností boli prijaté úpravy týkajúce sa odkladov platby dane, preddavkov a sankcií. Pravidlá týkajúce sa platobnej neschopnosti boli upravené tak, aby sa predišlo postupom technickej platobnej neschopnosti. Jednotlivé spolkové krajiny (Länder) dopĺňajú federálne opatrenia svojimi vlastnými programami podpory. V procese navrhovania a vykonávania týchto opatrení treba zohľadniť odolnosť bankového sektora. Kríza COVID-19 pravdepodobne vyvinie ďalší tlak na ziskovosť nemeckého bankového sektora, ktorá je už aj tak nízka. Preto sa zdá, že v záujme zvýšenia ziskovosti a uvoľnenia finančných prostriedkov na investície v oblasti informačných technológií a tvorbu organického kapitálu je ďalšie znižovanie nákladov nemeckými bankami opodstatnené. V tejto súvislosti by takisto pomohla ďalšia konsolidácia.

(18) Po veľmi dobrom štarte na začiatku roka sa situácia na trhu práce zhoršila v dôsledku pandémie COVID-19 a súvisiacich opatrení na obmedzenie pohybu. S cieľom zmierniť vplyv krízy na zamestnanosť a sociálne dôsledky vláda poskytla značnú podporu prostredníctvom režimu skráteného pracovného času nazývaného „Kurzarbeit“. Zjednodušila podmienky prístup k nemu, retroaktívne režim rozšírila na dočasných agentúrnych pracovníkov a zvýšila jeho finančnú výhodnosť. Prispieva to k zachovaniu pracovných miest a ochrane príjmov domácností. Zamestnávatelia dostávajú finančnú pomoc tým, že za ušlý pracovný čas nemusia platiť príspevky na sociálne zabezpečenie. Zjednodušený prístup k podpore minimálneho príjmu (na základe knihy II nemeckého sociálneho zákonníka „Sozialgesetzbuch/SGB“) poskytuje úľavu pri stratách na príjmoch. Rodinám s nízkym príjmom sa poskytuje podpora jednoduchším prístupom k prídavkom na deti a minimálnemu príjmu. Okrem toho sú nájomníci, ktorí čelia strate príjmu, dočasne chránení pred núteným vysťahovaním. Hoci Nemecko dosiahlo dobré výsledky v rámci sociálneho prehľadu, o ktorý sa opiera Európsky pilier sociálnych práv, medzery v pokrytí obyvateľstva – ak sa ich nepodarí odstrániť – môžu viesť v kontexte súčasnej krízy k zníženiu príjmov zraniteľných skupín.

(19) Pri riešení zdravotných dôsledkov Nemecko využilo svoj systém všeobecne dostupnej zdravotnej starostlivosti, ktorý zabezpečuje prístup k starostlivosti vysokej kvality, a podarilo sa mu rýchlo zvýšiť svoje kapacity v oblasti testovania a intenzívnej starostlivosti. Pokračujúca kríza spôsobená ochorením COVID-19 však poukazuje na pretrvávajúcu potrebu posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti. Problémom je aj naďalej dostupnosť zdravotného ošetrujúceho personálu a atraktívnosť profesie zdravotnej sestry. Napriek pomerne vysokému počtu zdravotných sestier na obyvateľa nemocnice čoraz viac vykazujú neobsadené miesta zdravotných sestier. Pomocou digitálnych nástrojov by sa takisto dala zlepšiť a podporiť koordinácia medzi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti v oblasti primárnej a nemocničnej starostlivosti a medzi zdravotnou a sociálnou starostlivosťou. Rýchlejším tempom sa zavádza infraštruktúra v oblasti elektronického zdravotníctva, ale využívanie služieb elektronického zdravotníctva a elektronickej starostlivosti, elektronických lekárskych predpisov a výmeny zdravotných údajov je aj naďalej výrazne pod priemerom EÚ. Nový zákon prijatý v marci 2020 pomáha zmierniť hospodárske dôsledky spôsobené ochorením COVID-19 v prvom rade pre nemocnice a lekárov pôsobiacich v súkromnej praxi. Napriek tomu sa bude musieť zabezpečiť dlhodobé financovanie zdravotníckych zariadení, aby sa zachovala starostlivosť vo všetkých oblastiach, keďže v dôsledku odkladu nekritických chirurgických zákrokov a liečby klesajú

príjmy zdravotníckych zariadení a dostupné zdroje sa využívajú na nákup prioritných testov a vybavenia. Nemecko, ktoré disponuje silnou výskumnou základňou, má kapacity na to, aby sa podieľalo na osobitných opatreniach v oblasti výskumu a inovácií s cieľom reagovať na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 vrátane vývoja vakcín a terapeutík a budovania výskumnej siete s cieľom previazať a posilniť výskumné činnosti nemeckých lekárskych fakúlt, a aby poskytlo podporu Koalícii pre inovácie v oblasti pripravenosti na epidémie.

(20) Pokiaľ ide o podporu oživenia hospodárstva, bude dôležité, aby sa čím skôr realizovali pripravené verejné investičné projekty a aby sa podporili investície súkromného sektora. Hoci sa verejné a súkromné investície v roku 2019 naďalej výrazne zvyšovali, za investičnými potrebami zaostávali. Verejné investície sú nižšie ako miera náhrady na komunálnej úrovni, pričom objem nerealizovaných investícií je naďalej vysoký na úrovni 4 % HDP a sú stále brzdené v dôsledku kapacitných a plánovacích obmedzení. Už plánované investície do zelených technológií a energie možno prednostne realizovať, napríklad projekty zamerané na obnovu budov a obnoviteľné zdroje energie. Splnenie krátkodobých a strednodobých cieľov v oblasti dekarbonizácie a cieľov v oblasti klimatickej neutrality do roku 2050 zostáva výzvou, a to aj napriek nedávno prijatým iniciatívam. Platí to aj pre environmentálne ciele a ciele v oblasti energetickej efektívnosti, keďže cenové stimuly, najmä nízke ceny ropy v dôsledku súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19, odrádzajú od správania, ktoré je šetrné ku klíme a k životnému prostrediu. Prechod Nemecka na klimaticky neutrálne hospodárstvo si okrem iného vyžiada značné dlhodobé súkromné aj verejné investície do energie z obnoviteľných zdrojov, elektrickej infraštruktúry, energetickej efektívnosti, obehového hospodárstva a udržateľnej dopravy. Spolkový kontrolný úrad Nemecka okrem toho kritizoval nákladovú efektívnosť opatrení súvisiacich s prechodom na ekologickú energiu. Aby sa využili výhody plne integrovaného systému energie z udržateľných zdrojov s konzistentnými cenovými signálmi, treba vynaložiť väčšie úsilie a trvalé investície do energetických sietí. Ekologickú mobilitu možno podporiť vhodnými regulačnými opatreniami a rozsiahlejšími a rýchlejšími investíciami do udržateľnej dopravnej infraštruktúry a riešení v oblasti čistej mobility. Dodatočné investície do výskumu a vývoja sú nevyhnutné na podporu oživenia vedúceho k udržateľnejšiemu a konkurencieschopnejšiemu hospodárstvu. Výdavky na vzdelávanie a výskum zostali v roku 2018 na úrovni 9,1 % HDP, takže nedosiahli národný cieľ na úrovni 10 %. Súkromné investície v oblasti výskumu a vývoja sa čoraz viac sústreďujú vo veľkých podnikoch. Napriek politickým opatreniam, je ponuka bývania naďalej výrazne pod ročným cieľom v oblasti bytovej výstavby, ktorým je postavenie 375 000 nových bytov v rokoch 2017 až 2021. Politiky, ktoré podporujú investície do výstavby nových bytov, by túto nerovnováhu riešili a zlepšili cenovú dostupnosť bývania. Naprogramovanie Fondu na spravodlivú transformáciu na obdobie 2021 – 2027 by mohlo Nemecku pomôcť riešiť niektoré výzvy, ktoré predstavuje prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo, a to najmä v oblastiach uvedených v prílohe D k správe o krajine. To by Nemecku umožnilo čo najlepšie tento fond využiť.

(21) Moderná digitálna infraštruktúra a digitálne služby majú kľúčový význam, keď je mobilita obmedzená. Investície do digitálnej infraštruktúry a verejných služieb môžu podporiť oživenie hospodárstva a pomôcť Nemecku znížiť naďalej výrazné zaostávanie oproti iným krajinám, pokiaľ ide o pokrytie sieťami s veľmi vysokou kapacitou. V Nemecku bolo toto pokrytie v roku 2019 na úrovni 32,7 % – na porovnanie bol priemer EÚ na úrovni 44 %, zatiaľ čo pokrytie pripojením pomocou optického kábla do budovy, resp. areálu bolo na úrovni 10,5 %, čo je výrazne pod

priemerom EÚ na úrovni 33,5 %. Krízou spôsobenou ochorením COVID-19 sa zvýraznila dôležitosť prepojených digitálnych služieb. Nedostatky v oblasti prepojiteľnosti môžu byť jedným z hlavných faktorov, ktorý brzdí investície v oblasti digitalizácie, najmä v prípade malých a stredných podnikov (MSP), ktoré sú naďalej pomalé pri začleňovaní digitálnych technológií. Spomedzi členských štátov Nemecko naďalej zaostáva v digitálnych verejných službách, a to aj napriek zlepšeniu týchto služieb pre podniky. Digitálna komunikácia medzi verejnými orgánmi a širokou verejnosťou je však na veľmi nízkej úrovni. Vykonávanie zákona o online prístupe postupuje pomaly a pre všetkých 575 služieb bude výzvou, aby cieľ digitalizácie splnili do konca roka 2022. Aby sa dosiahlo výraznejšie zlepšenie v oblasti digitálnej verejnej správy, tento zákon by mali vykonávať všetky zúčastnené verejné orgány – spolkové, krajinské a miestne orgány.

(22) Je dôležité, aby sa v záujme vykonávania podporných a ďalších opatrení regulačné a administratívne zaťaženie zachovalo na nízkej úrovni. Pokiaľ ide o prístup k podporným opatreniam, udržaním administratívnej záťaže na minimálnej úrovni by sa malo zabezpečiť, aby menšie podniky dostali rovnakú podporu od sprostredkovateľov ako väčšie podniky. Dodatočná pomoc malým a stredným podnikom sa môže zabezpečiť všeobecne znížením ďalšieho administratívneho zaťaženia, t. j. nad rámec podporných opatrení, napríklad uplatnením flexibility v prípade menej podstatných byrokratických postupov.

(23) Už pred vznikom krízy spôsobenej ochorením COVID-19 prechádzal trh práce vďaka technologickému pokroku transformáciou, čo si vyžaduje väčší objem financovania do vzdelávania a odbornej prípravy vrátane rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností, ako aj zlepšovania digitálnych zručností. V dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19 sa táto potreba stala naliehavejšou, najmä pokiaľ ide o pracovníkov zamestnaných v odvetviach, ktoré môžu byť dlhšie zasiahnuté obmedzením kontaktov medzi ľuďmi, alebo pracovníkov ohrozených stratou zamestnania. Náhly posun k viac digitalizovanej spoločnosti a domácemu vzdelávaniu môžu predstavovať osobitnú výzvu pre zraniteľných žiakov a študentov, ktorí doma nemajú prístup k digitálnym riešeniam a podpore. Platí to aj pre študentov so zdravotným postihnutím. Osobitne sa treba postarať o to, aby sa zabezpečilo, že všetci žiaci a študenti získajú kľúčové zručnosti stanovené v učebnom pláne, a aby mesiace narušenia výuky v dôsledku ochorenia COVID-19 nespôsobili znevýhodnenie na celý život. Existujúce nerovnosti v základných zručnostiach, ktoré súvisia so sociálno-ekonomickým a prisťahovaleckým pôvodom, by sa mohli prehĺbiť. Kríza poukázala na dôležitosť ďalšieho rozvíjania systému vzdelávania, aby sa podporilo inteligentné a inkluzívne oživenie a zotrvanie na ceste k zelenej a digitálnej transformácii.

(24) Zatiaľ čo súčasné odporúčania sa zameriavajú na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov pandémie a na uľahčenie hospodárskeho oživenia, odporúčania pre jednotlivé krajiny z roku 2019, prijaté Radou 9. júla 2019, zahŕňali aj reformy, ktoré sú nevyhnutné na riešenie strednodobých a dlhodobých štrukturálnych výziev. Tieto odporúčania sú naďalej relevantné a budú sa aj naďalej monitorovať počas celého budúcoročného cyklu európskeho semestra. To isté platí aj pre odporúčania týkajúce sa hospodárskych politík súvisiacich s investíciami. Tieto odporúčania by sa mali zohľadniť pri strategickom plánovaní financovania politiky súdržnosti po roku 2020, a to aj v prípade zmierňujúcich opatrení a stratégií ukončenia opatrení v súvislosti so súčasnou krízou.

(25) Európsky semester poskytuje rámec pre nepretržitú koordináciu hospodárskych politík a politík zamestnanosti v Únii, čo môže prispieť k udržateľnému hospodárstvu.

Členské štáty vo svojich národných programoch reforiem na rok 2020 zhodnotili pokrok v dosahovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja. Zabezpečením plného vykonávania ďalej uvedených odporúčaní Nemecko prispeje k pokroku pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja a k spoločnému úsiliu, ktorým je zabezpečenie konkurencieschopnej udržateľnosti v Únii.

(26) V snahe dosiahnuť rýchle zotavenie z hospodárskych dôsledkov nákazy COVID-19 zohráva ústrednú rolu úzka koordinácia medzi hospodárstvami v hospodárskej a menovej únii. Nemecko by ako členský štát, ktorého menou je euro, a pri zohľadnení politického usmernenia Euroskupiny malo zabezpečiť, aby jeho politiky boli aj naďalej v súlade s odporúčaniami pre eurozónu a aby boli koordinované s politikami ostatných členských štátov eurozóny.

(27) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra na rok 2020 komplexnú analýzu hospodárskej politiky Nemecka, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2020. Zároveň posúdila program stability na rok 2020, národný program reforiem na rok 2020 a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Nemecku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Nemecku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami Únie vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania.

(28) Rada na základe uvedeného posúdenia preskúmala program stability na rok 2020 a jej stanovisko[8] je zohľadnené najmä v odporúčaní 1.

(29) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem na rok 2020 a program stability na rok 2020. V týchto odporúčaniach sa zohľadňuje potreba riešiť pandémiu a uľahčiť oživenie hospodárstva, čo je prvým krokom nevyhnutným na to, aby sa mohlo začať s úpravou nerovnováh. Odporúčania, ktoré sa priamo týkajú makroekonomických nerovnováh, ktoré Komisia identifikovala na základe článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, sú premietnuté v odporúčaní 2.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Nemecko v rokoch 2020 a 2021 prijalo opatrenia s cieľom:

1. V súlade so všeobecnou únikovou doložkou prijať všetky opatrenia potrebné na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia. Keď to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií. Mobilizovať primerané zdroje a posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti, a to aj využívaním služieb elektronického zdravotníctva.

[8] Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

2. Čo najskôr realizovať pripravené verejné investičné projekty a podporiť investície súkromného sektora zamerané na podporu oživenia hospodárstva. Zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä do udržateľnej dopravy, čistých, účinných a integrovaných energetických systémov, digitálnej infraštruktúry a digitálnych zručností, bytovej výstavby, vzdelávania a výskumu a inovácií. Zlepšiť digitálne verejné služby na všetkých úrovniach a podporiť digitalizáciu v malých a stredných podnikoch. Znížiť regulačnú a administratívnu záťaž podnikov.

V Bruseli

Za Radu
predseda